

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ไปใช้ในเหมืองแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ชื่อผู้เขียน นายวีระ ตั้งวิชาชาญ

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ณภาพร	ณ เชียงใหม่	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรา	โก ไศยกานนท์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรือง	เจริญศรี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสากล (International Organization for Standardization : ISO) ISO 14001 ไปใช้ในเหมืองแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยศึกษาถึงขั้นตอนการดำเนินการในการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของเหมืองแม่เมาะ ตามระบบมาตรฐาน ISO 14001, การนำระบบนี้ไปใช้งานในเหมือง และความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานสายการผลิตเหมืองแม่เมาะที่มีต่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของเหมืองแม่เมาะ

ผลการศึกษาพบว่า เหมืองแม่เมาะ ได้ดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐาน ISO 14001 ตามข้อกำหนด 5 ข้อ ดังนี้

1. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ได้มีการจัดทำตามข้อกำหนดและประกาศให้ผู้ปฏิบัติงานรวมทั้งผู้รับจ้างของเหมืองแม่เมาะรับทราบ
2. การวางแผน เริ่มต้นด้วยการค้นหาลักษณะประเด็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม นำประเด็นปัญหาที่ค้นพบมาวิเคราะห์เพื่อหาประเด็นปัญหาที่มีนัยสำคัญและเป็นไปตามข้อกำหนด กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนแผน โครงการดำเนินการ
3. การนำไปปฏิบัติ มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับบริหารและระดับทำงาน กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมทั้งอบรมพนักงานเพื่อสร้างจิตสำนึก

4. การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุง คณะกรรมการบริหารสิ่งแวดล้อมเมืองแม่เมาะ กำหนดให้มีการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุง และสรุปรายงานเสนอในที่ประชุมทุกๆ 3 เดือน

5. การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร ในการประชุมคณะกรรมการบริหารสิ่งแวดล้อมเมืองแม่เมาะทุกๆ 3 เดือน EMR จะนำเสนอสรุปรายงานเพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติงานฝ่ายการผลิตเมืองแม่เมาะเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมของเมืองแม่เมาะ ในส่วนของข้อมูลทั่วไปพบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 2 สายงานส่วนใหญ่มีอายุงานมากกว่า 20 ปี จบการศึกษาในระดับ ปวช. ตำแหน่งช่าง ปฏิบัติงานในหน้าที่ซ่อมบำรุงรักษา และปฏิบัติงานในเวลาปกติ ในส่วนของข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมพบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ทั้ง 2 สายงานทราบว่าเมืองแม่เมาะมีนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม เคยผ่านการอบรมด้านสิ่งแวดล้อม แต่จำชื่อหลักสูตรอบรมไม่ได้ มีความเห็นว่าการทำเหมืองก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมไปถึงการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่ตนเองสังกัดอยู่ โดยมีผลกระทบในระดับน้อยในสายบำรุงรักษาและระดับปานกลางในสายปฏิบัติการ เห็นด้วยต่อการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาใช้ในเมืองแม่เมาะ เห็นด้วยว่าการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมมาใช้จะสามารถแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้ การนำระบบ ISO 14001 มาใช้มีผลกระทบต่อการทำงานน้อย รู้สึกยินดีที่นำมาใช้ มีการปฏิบัติตามข้อกำหนดในการรักษาสิ่งแวดล้อมตามระบบ ISO 14001 ทุกครั้ง ในการปฏิบัติตามข้อกำหนดก่อให้เกิดความยุ่งยากต่อตนเองน้อย ผู้บังคับบัญชาโดยตรงให้ความสำคัญมากในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของระบบ ISO 14001 ภาพลักษณ์ของเมืองแม่เมาะดีขึ้นมากเมื่อนำระบบ ISO 14001 มาใช้ อย่างไรก็ตามผู้ปฏิบัติงานสายปฏิบัติการมีความเห็นว่าเมืองสามารถแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้แม้ไม่นำระบบการจัดการมาใช้ ส่วนผู้ปฏิบัติงานสายบำรุงรักษาเห็นว่าเมืองไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้ ถ้าไม่นำระบบ ISO 14001 มาใช้

ในการศึกษาพบว่าจากการจัดอบรมผู้ปฏิบัติงานและการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติตามข้อกำหนดในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของเมืองแม่เมาะ แต่ผู้ปฏิบัติงานต้องการให้มีการทบทวนการอบรมในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการทำงานเพิ่มมากขึ้น

การดำเนินการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของเมืองตามระบบ ISO 14001 ในขณะนี้ยังคงไม่สามารถแก้ไขปัญหาการเรียกร้องค่าชดเชยหรือค่าเสียหายจากชุมชนภายนอกได้ แม้ว่าเมืองแม่เมาะจะสามารถควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้อยู่ในเกณฑ์ตามกฎหมายที่กำหนด ซึ่งเรื่องนี้ยังคงเป็นปัญหาที่ต้องหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

Independent Study Title   Implementing ISO 14001 in Mae Moh Mine, Electricity
Generating Authority of Thailand

Author   Mr. Veera Tangvichacharn

M.B.A.

Examining Committee:

Associate Prof. Napaporn Na Chiangmai	Chairman
Assistant Prof. Amara Kosaiyakanont	Member
Assistant Prof. Boonruang Chareonsri	Member

Abstract

The purposes of this independent study, “Implementing ISO 14001 in Mae Moh Mine , Electricity Generating Authority of Thailand”, are to study the details for implementation of ISO 14001 system in the mine, and the attitude of employees in the Production Department.

The study shows that Mae Moh Mine implemented the ISO 14001 system according to 5 requirements as follows:

1. **Environmental Policy:** Mae Moh Mine established and announced the environmental policy to all employees and contractors

2. **Planning:** Mae Moh Mine identified the aspects which had impacted the environment significantly, were relevant to legislation, and established this as an environmental management program for achieving its objectives.

3. **Implementation and Operation:** Environmental Steering (management) committee and working groups were set up to define roles and responsibilities, including awareness training for employees.

4. **Checking and Corrective Action:** The environment and management were scrutinized. The report was prepared for the committee in meeting every 3 months.

5. Management Review: Steering committee joined the meeting to discuss their findings for the improvement and increased effectiveness in environmental management.

Regarding the respondents' knowledge toward environmental management in Mae Moh Mine. The study shows that most respondents have worked in Mae Moh Mine for more than 20 years, and hold certificates in vocational education (skilled level), handling the repair and maintenance jobs with skill and efficiency. They work in day time.

Most respondents accept environmental policy of Mae Moh Mine. They were trained in some course about environmental issues but they can't remember course's title. In their opinion, mining activities produce pollution. Production line respondents believe their jobs have a medium effect on the environment whereas maintenance line respondents feel that their jobs have only a minimum impact. They are happy about the implementation of ISO 14001. They do not feel that it has effect on them so they are willing to practice and follow its' procedures every time. Their bosses concentrate on practicing the procedures. Mae Moh Mine's image has improved. However, production line respondents think the mine can decrease pollution even without following the program, but maintenance line respondents think otherwise.

The studies revealed that the awareness training and public relations in the mine improved awareness and that most employees were aware of the environmental problems. However, some employees need additional training to help them practice in environmental procedure more efficiently.

After Implementing ISO 14001 in Mae Moh Mine, the mine has more ability to reduce the environmental problem enough for legislation but not enough to stop the people in the village around the mine from demanding money as a penalty. Mae Moh Mine still seeks suitable management and public relations to reduce controversy.